

Et lille Bidrag til Højbjerg og Elsborgs Præstehistorie.

Ved C. Klitgaard.

I Følge Wibergs Præstehistorie var Lauritz Barchmann Præst i dette Kald i 46 Aar fra ca. 1570 og angives samme Sted som død ca. 1616, hvorefter Anders Nielsen Munk anføres som Præst fra ca. 1616 til ca. 1626, idet der oplyses, at han efter 10 Aars Forløb mistede Forstanden.

Disse Tidsangivelser er imidlertid urigtige, som vi skal se af det følgende.

Har Hr. Anders Munk været Præst her i 10 Aar, maa han være blevet det ca. 1606, thi allerede 1616 var han borte fra Kaldet, formodentlig paa Grund af sin Sindssyge.

Hans Hustru Maren Pedersdatter blev imidlertid i Præstegaarden i Højbjerg, og i Efteraaret 1616 fødte hun 2 Børn, som hun angav Laurids Jørgensen, Foged paa Palstrup, for at være Fader til, og Søndag efter Jul stod hun aabenbart Skrifte for sin Forseelse. Efter at hendes Mand 1617 var kommet hjem igen, førte han paa sin Hustrus Vegne Proces med Fogeden, der nægtede at være Fader til Børnene. Endvidere havde Hr. Anders Munk paa samme Tid Proces med sin Efterfølger i Kaldet, Hr. Erik Hansen, angaaende, hvad Gods, Fæ og Fæmon samt Heste, som Hr. Erik havde faaet af Hr. Anders' Hustru, me-

dens han var udenlands¹⁾. Kongen havde bevilget²⁾, at han i Betragtning af sin arme Lejlighed maatte faa den Fattigdom i Bo og Boskab, som tilkom ham med Rette, men nu forholdtes ham, og Lensmanden Christen Holck paa Silkeborg skulde paase, at han ikke blev forurettet, saa han ikke skulde have behov yderligere at klage til Kongen. De to stridende Præster voldgav saa Sagen til 6 Mænd. Medens Maren Pedersdatter boede hjemme i Præstegaarden under Mandens Fraværelse, havde hun maattet sælge Bohave og Besætning til Hr. Erik for at have noget at leve af og for at betale Mandens Gæld 66 Rdl., og hun havde paa Tinge hjemlet Hr. Erik Besiddelsen. Dommen gik ud paa, at naar Hr. Anders betalte Hr. Erik Pengene tilbage, kunde han faa sine Sager.³⁾

1) c: Udenfor Jylland.

2) 31. Okt. 1616, se Kancelliets Brevbog.

3) Viborg Landst. Dombog B. 1617. fol. 234, 336b, 343b, 355.